

บทที่ 3

การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน และระบบนิเวศวิทยาทางน้ำ

3.1 แผนการดำเนินงาน

การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน และระบบนิเวศวิทยาทางน้ำ ของโครงการรถไฟฟ้าสายสีชมพูส่วนต่อขยาย ช่วงสถานีศรีรัช-เมืองทองธานี มีแผนการติดตามตรวจสอบทุกเดือน โดยได้เริ่มเก็บและวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำผิวดิน และระบบนิเวศวิทยาทางน้ำ ในช่วงต้นเดือนมิถุนายน 2565 ซึ่งผู้รับสัมปทานยังไม่ได้เริ่มงานก่อสร้าง (รฟม. แจ้งให้ผู้รับสัมปทานเริ่มงานก่อสร้างได้ ตั้งแต่วันที่ 20 มิถุนายน 2565 เป็นต้นไป) โดยมีรายละเอียดดังแสดงในตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 แผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน และระบบนิเวศวิทยาทางน้ำ
โครงการรถไฟฟ้าสายสีชมพูส่วนต่อขยาย ช่วงสถานีศรีรัช-เมืองทองธานี

ผลกระทบสิ่งแวดล้อม	ดัชนีที่ติดตามตรวจสอบ	จุดติดตามตรวจสอบ	วันที่ดำเนินงาน
1. คุณภาพน้ำผิวดิน	ทางกายภาพ 1. ความลึก (Depth) 2. อุณหภูมิ (Temperature) 3. ความโปร่งแสง (Transparency) 4. ความเค็ม (Salinity) 5. ค่าความนำไฟฟ้า (Conductivity) 6. ความเร็วกระแสน้ำ (Velocity) ทางเคมี 1. ความเป็นกรด-ด่าง (pH) 2. ออกซิเจนละลายน้ำ (Dissolved Oxygen) 3. ความสกปรกในรูปความต้องการใช้ออกซิเจนสำหรับย่อยสลายสารอินทรีย์ (BOD ₅) 4. ของแข็งแขวนลอย (Suspended Solids) 5. น้ำมันและไขมัน (Oil & Grease) ทางชีวภาพ 1. แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total coliform bacteria) 2. แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal coliform bacteria) โลหะหนัก 1. ตะกั่ว (Pb) 2. แคดเมียม (Cd) 3. เหล็กทั้งหมด (Total Iron)	1. คลองบางพูด (Wx1) 2. ทะเลสาบเมืองทองธานี (Wx2)	7 มิถุนายน 2565

**ตารางที่ 3-1 (ต่อ) แผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน และระบบนิเวศวิทยาทางน้ำ
โครงการรถไฟฟ้าสายสีชมพูส่วนต่อขยาย ช่วงสถานีศรีรัช-เมืองทองธานี**

ผลกระทบ สิ่งแวดล้อม	ดัชนีที่ติดตามตรวจสอบ	จุดติดตามตรวจสอบ	วันที่ดำเนินงาน
2. ระบบนิเวศวิทยา ทางน้ำ	1. ชนิดและความชุกชุมของ แพลงก์ตอนพืชและแพลงก์ตอนสัตว์ 2. ความหนาแน่นของสัตว์หน้าดิน 3. ความหลากหลายทางชีวภาพ	คลองบางพูด (Wx1)	7 มิถุนายน 2565

3.2 จุดติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน และระบบนิเวศวิทยาทางน้ำ

ตำแหน่งจุดติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน และระบบนิเวศวิทยาทางน้ำ ของโครงการรถไฟฟ้าสายสีชมพู
ส่วนต่อขยาย ช่วงสถานีศรีรัช-เมืองทองธานี ดังแสดงรูปที่ 3-1 และรูปที่ 3-2

สภาพทั่วไปของแหล่งน้ำ

การเก็บตัวอย่างน้ำผิวดิน

ตัวอย่างน้ำผิวดิน

ตัวอย่างแพลงก์ตอนพืช / สัตว์

การเก็บตัวอย่างสัตว์หน้าดิน

ภาพทั่วไปของแหล่งน้ำ

การเก็บตัวอย่างน้ำผิวดิน

ตัวอย่างน้ำผิวดิน

3.3 วิธีการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำ และระบบนิเวศวิทยาทางน้ำ

3.3.1 วิธีการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน

1) วิธีการเก็บตัวอย่างน้ำผิวดิน

การเก็บตัวอย่างน้ำผิวดิน ได้เก็บตัวอย่างน้ำผิวดิน ณ ตำแหน่งสถานีเก็บตัวอย่างตามที่กำหนดไว้ในรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม ก่อนการเก็บตัวอย่างน้ำผิวดิน เจ้าหน้าที่ผู้เก็บตัวอย่างน้ำ ได้ดำเนินการควบคุมคุณภาพในภาคสนามตามระบบมาตรฐานของห้องปฏิบัติการ มอก. 17025:2548 เพื่อป้องกันการปนเปื้อนขณะเก็บตัวอย่างโดยการสวมถุงมือชนิดไม่มีแป้ง รวมถึงล้างอุปกรณ์ที่ใช้ในการเก็บตัวอย่างทุกชนิดด้วยน้ำตัวอย่าง ณ จุดเก็บตัวอย่างทุกครั้ง วิธีการเก็บตัวอย่างน้ำผิวดิน ได้เก็บตัวอย่างที่จุดกึ่งกลางความกว้างของแหล่งน้ำที่ระดับกึ่งกลางความลึก โดยใช้อุปกรณ์เก็บตัวอย่างชนิด Glass หรือ Stainless Sampler จ้วงเก็บน้ำตัวอย่างแบบแยก (Grab Sample) แบ่งตัวอย่างน้ำใส่ภาชนะบรรจุแยกรายดัชนี สำหรับการเก็บแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมดได้ดำเนินการเก็บเป็นลำดับแรก โดยเก็บที่ระดับความลึก 30 เซนติเมตรจากผิวน้ำ ณ จุดติดตามตรวจสอบ

ทั้งนี้วิธีเก็บตัวอย่างได้ดำเนินการตามวิธีที่ประกาศโดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ตีพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 111 ตอนที่ 16 ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2537 ซึ่งเป็นไปตาม Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater, 23rd Edition, 2017 ที่ APHA, AWWA และ WEF ร่วมกันกำหนดไว้

นอกจากนี้ ขณะการดำเนินการเก็บตัวอย่าง ผู้เก็บตัวอย่างได้มีการบันทึกค่าความลึก (Depth) ตรวจวัดค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ค่าความนำไฟฟ้า (Conductivity) อุณหภูมิ (Temperature) ปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ (Dissolved Oxygen, DO) และความเร็วกระแสน้ำ (Velocity) ทันทีที่ภาคสนาม จากนั้นบันทึกข้อมูลดังกล่าวรวมทั้งลักษณะน้ำ ได้แก่ สี (Colour) กลิ่น (Odour) ฯลฯ ลักษณะตะกอนที่สังเกตเห็น และสภาพทั่วไปของบริเวณสถานีเก็บตัวอย่างลงในแบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม (Log Sheet) ทำการบันทึกข้อมูล วันเวลาที่เก็บตัวอย่าง วิธีการเก็บตัวอย่าง ผู้เก็บตัวอย่าง และสภาพภาชนะบรรจุตัวอย่างขณะเก็บตัวอย่างลงในใบกำกับตัวอย่าง (Chain of Custody) เพื่อนำส่งห้องปฏิบัติการวิเคราะห์พร้อมกับตัวอย่างน้ำ

2) วิธีการรักษาตัวอย่างน้ำผิวดิน

ตัวอย่างน้ำผิวดินทั้งหมดที่เก็บมีการรักษาสภาพเป็นไปตามวิธีมาตรฐานที่กำหนด ในวิธีการเก็บตัวอย่างและตรวจสอบคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ตามประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ที่กำหนดให้เป็นไปตาม Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater, 23rd Edition, 2017 ซึ่ง APHA, AWWA และ WEF ร่วมกันกำหนดไว้ และในขั้นตอนสุดท้ายเป็นการนำตัวอย่างน้ำทั้งหมดแช่เย็นที่อุณหภูมิประมาณ < 6 องศาเซลเซียส พร้อมบันทึกข้อมูลในใบกำกับตัวอย่าง (Chain of Custody) และส่งไปวิเคราะห์ที่ห้องปฏิบัติการภายใน 24 ชั่วโมง ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-2

3) การควบคุมคุณภาพในการเก็บตัวอย่างน้ำผิวดิน

การควบคุมคุณภาพในการเก็บตัวอย่างและวิธีตรวจวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำ ได้ดำเนินการตามมาตรฐานการประกันและควบคุมคุณภาพ (Quality Assurance and Quality Control หรือ QA/QC) ของห้องปฏิบัติการ โดยมีรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 การล้างภาชนะบรรจุและอุปกรณ์ทุกชนิดที่ใช้ในการเก็บตัวอย่าง ซึ่งเป็นขั้นตอนแรกที่ห้องปฏิบัติการต้องดำเนินการ ก่อนออกภาคสนาม

ขั้นตอนที่ 2 การเตรียมภาชนะบรรจุตัวอย่าง โดยเจ้าหน้าที่เก็บตัวอย่างน้ำได้เตรียมภาชนะบรรจุที่มีการติดฉลากบอรายละเอียด ได้แก่ จุดเก็บตัวอย่าง วันที่เก็บตัวอย่าง ชื่อผู้เก็บตัวอย่าง ดัชนีที่วิเคราะห์ รหัสโครงการ ชนิดตัวอย่าง และวิธีรักษาสภาพตัวอย่าง พร้อมทั้งตรวจสอบจำนวนภาชนะบรรจุต่อจุดเก็บตัวอย่าง และบันทึกลงในแบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม (Log Sheet) ก่อนทำการเก็บตัวอย่างน้ำ

ขั้นตอนที่ 3 การควบคุมการปนเปื้อนขณะดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำ โดยเจ้าหน้าที่เก็บตัวอย่างน้ำต้องสวมถุงมือแบบไม่มีแป้น เพื่อป้องกันการปนเปื้อนจากการหยิบจับภาชนะบรรจุและอุปกรณ์ทุกชนิดที่ใช้ในการเก็บตัวอย่าง รวมถึงป้องกันการปนเปื้อนจากมือสู่ตัวอย่างน้ำ ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้เปลี่ยนถุงมือทุกครั้งที่เปลี่ยนจุดเก็บตัวอย่างตัวอย่าง และล้างอุปกรณ์ ภาชนะบรรจุตัวอย่างด้วยน้ำตัวอย่างทุกครั้ง ยกเว้น ภาชนะบรรจุตัวอย่างสำหรับวิเคราะห์ดัชนีกลุ่มแบคทีเรีย และน้ำมันและไขมัน ก่อนทำการเก็บตัวอย่างน้ำ

ขั้นตอนที่ 4 การควบคุมคุณภาพด้วยตัวอย่าง Blank ต่างๆ ได้แก่ Trip Blank และ Field Blank ในการเตรียมตัวอย่าง Trip Blank ได้ใช้น้ำกลั่นบรรจุลงในภาชนะตัวอย่างแยกรายดัชนี และนำตัวอย่าง Blanks ทั้งหมดไปในภาคสนาม สำหรับ Field Blank ให้เปิดฝาภาชนะบรรจุในภาคสนามขณะดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำ พร้อมทั้งเติมสารเคมีในการรักษาสภาพตัวอย่าง จากนั้นส่งตัวอย่าง Blank ทั้งหมด ไปวิเคราะห์ทันทีที่ห้องปฏิบัติการ พร้อมกับตัวอย่างน้ำที่เก็บตัวอย่างทั้งหมด

ขั้นตอนที่ 5 การควบคุมด้านระบบเอกสารในภาคสนาม ได้แก่ การปิดฉลากระบุรายละเอียดตัวอย่าง การบันทึกข้อมูล วันเวลาที่เก็บตัวอย่าง วิธีการเก็บตัวอย่าง ผู้เก็บตัวอย่าง และสภาพภาชนะบรรจุตัวอย่างหลังเก็บตัวอย่างลงในใบกำกับตัวอย่าง (Chain of Custody) พร้อมทั้งบันทึกค่าความเป็นกรด-ด่าง อุณหภูมิ ระดับความลึก และสภาพตัวอย่างน้ำที่สังเกตพบ เช่น สี และกลิ่น เป็นต้น รวมถึงข้อมูลอื่นๆ ที่ใช้ประกอบในการจัดทำรายงาน ลงในแบบบันทึกข้อมูลภาคสนาม (Log Sheet) ซึ่งต้องนำส่งห้องปฏิบัติการวิเคราะห์พร้อมกับตัวอย่าง

4) วิธีการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำผิวดิน

ตัวอย่างที่ส่งถึงห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ ได้เข้าสู่ระบบควบคุมมาตรฐานในการตรวจวิเคราะห์ ภายในห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ หลังจากบันทึกข้อมูลตัวอย่างน้ำลงในระบบ Log Book แล้ว ได้เก็บตัวอย่างในห้องแช่เย็นเพื่อทำการวิเคราะห์ต่อไป โดยวิธีการตรวจวิเคราะห์ได้เป็นไปตามวิธีมาตรฐานที่ประกาศ โดยคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดินที่กำหนดให้เป็นไปตามวิธีมาตรฐานสำหรับการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำและน้ำเสียใน Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater, 23rd Edition, 2017 ซึ่ง APHA, AWWA และ WEF ร่วมกันกำหนดไว้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-2

5) การควบคุมคุณภาพในห้องปฏิบัติการวิเคราะห์

การควบคุมคุณภาพในห้องปฏิบัติการวิเคราะห์สำหรับการวิเคราะห์ตัวอย่างน้ำผิวดิน ได้ดำเนินการตามการประกันคุณภาพของทางห้องปฏิบัติการ

ตารางที่ 3-2 ภาระบรรจุ วิธีรักษาสภาพตัวอย่าง วิธีตรวจสอบและขีดจำกัดต่ำสุดของการตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน

ดัชนีที่ติดตามตรวจสอบ	ภาระบรรจุ	วิธีรักษาตัวอย่างน้ำผิวดิน	วิธีตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน	ขีดจำกัดต่ำสุดของการตรวจสอบ	หน่วย
1. ทางกายภาพ					
1.1 ความลึก (Depth)	-	ตรวจวัดทันทีในภาคสนาม	Depth Gauge	-	m
1.2 อุณหภูมิ (Temperature)	-	ตรวจวัดทันทีในภาคสนาม	Thermometer at Site (SM: 2550 B)	-	°C
1.3 ความโปร่งแสง (Transparency)	-	ตรวจวัดทันทีในภาคสนาม	Secchi Disc	-	m
1.4 ความเค็ม (Salinity)	-	ตรวจวัดทันทีในภาคสนาม	Electrical Conductivity Method at Site (SM: 2520 B)	-	ppt
1.5 ค่าความนำไฟฟ้า (Conductivity)	-	ตรวจวัดทันทีในภาคสนาม	Electrical Conductivity Method at Site (SM: 2510 B)	-	µmho/cm
1.6 ความเร็วกระแสน้ำ (Velocity)	-	ตรวจวัดทันทีในภาคสนาม	Current Meter and Calculation	-	m/s
2. ทางเคมี					
2.1 ความเป็นกรด-ด่าง (pH)	-	ตรวจวัดทันทีที่ภาคสนาม	Electrometric Method at Site (SM: 4500-H ⁺ B)	-	-
2.2 ออกซิเจนละลายน้ำ (Dissolved Oxygen)	G, BOD	เติม MnSO ₄ 1 mL + Alkali Iodide Azide 1 mL, แช่เย็น ^{1/}	Azide Modification Method at Site (SM: 4500-O C)	0.5	mg/L
2.3 ความสกปรกในรูปความต้องการใช้ออกซิเจนสำหรับย่อยสลายสารอินทรีย์ (BOD ₅)	P	แช่เย็น ^{1/}	Azide Modification Method (SM: 4500-O C and 5210 B)	1.0	mg/L
2.4 ของแข็งแขวนลอย (Suspended Solids)	P	แช่เย็น ^{1/}	Total Suspended Solids Dried at 103–105 °C (SM: 2540 D)	5.0	mg/L
2.5 น้ำมันและไขมัน (Oil & Grease)	G, Wide Mouth	เติมกรด H ₂ SO ₄ 1:1 ให้ pH <2, แช่เย็น ^{1/}	Liquid-Liquid, Partition-Gravimetric Method (SM: 5520 B)	3	mg/L

ตารางที่ 3-2 (ต่อ) ภาระบรรจุ วิธีรักษาสภาพตัวอย่าง วิธีตรวจสอบและขีดจำกัดต่ำสุดของการตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน

ดัชนีที่ติดตามตรวจสอบ	ภาระบรรจุ	วิธีรักษาสภาพตัวอย่างน้ำผิวดิน	วิธีตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน	ขีดจำกัดต่ำสุดของการตรวจสอบ	หน่วย
3. ทางชีวภาพ					
3.1 แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด (Total coliform bacteria)	G (Sterile)	เติม 10% Na ₂ S ₂ O ₃ 0.1 มล. ต่อ 100 มล., แช่เย็น ^{2/}	Multiple-Tube Fermentation Technique (SM: 9221 B)	<1.8	MPN/100 mL
3.2 แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลฟีคอลโคลิฟอร์ม (Fecal coliform bacteria)	G (Sterile)	เติม 10% Na ₂ S ₂ O ₃ 0.1 มล. ต่อ 100 มล., แช่เย็น ^{2/}	Multiple-Tube Fermentation Technique (SM: 9221 E)	<1.8	MPN/100 mL
4. โลหะหนัก					
4.1 ตะกั่ว (Pb)	P(A)	เติม HNO ₃ จนกระทั่ง pH<2, แช่เย็น ^{1/}	In-House Method UAE.TP.SW.01 (Nitric Acid Digestion and Direct Air Acetylene Flame Method); SM: 3030 E and 3111 B	0.010	mg/L Pb
4.2 แคดเมียม (Cd)	P(A)	เติม HNO ₃ จนกระทั่ง pH<2, แช่เย็น ^{1/}	In-House Method UAE.TP.SW.01 (Nitric Acid Digestion and Direct Air Acetylene Flame Method); SM: 3030 E and 3111 B	0.003	mg/L Cd
4.3 เหล็กทั้งหมด (Total Iron)	P(A)	เติม HNO ₃ จนกระทั่ง pH<2, แช่เย็น ^{1/}	Phenanthroline Method (SM: 3500-Fe B)	0.010	mg/L Fe

หมายเหตุ : P หมายถึง Plastic (Polyethylene หรือ เทียบเท่า)

P(A) หมายถึง Plastic (Polyethylene หรือ Equivalent) ที่ผ่านการกลั้วด้วย 1+1 กรดไนตริก

G หมายถึง Glass

^{1/} หมายถึง แช่เย็นที่อุณหภูมิ > 0 °C, ≤ 6°C (ให้เหนือกว่าจุดเยือกแข็งของน้ำ) ด้วยน้ำแข็ง

^{2/} หมายถึง แช่เย็นที่อุณหภูมิ > 0 °C, < 10°C (ให้เหนือกว่าจุดเยือกแข็งของน้ำ) ด้วยน้ำแข็ง

IN-HOUSE : BASED ON STANDARD METHODS FOR THE EXAMINATION OF WATER AND WASTEWATER, APHA, AWWA, WEF, 23rd EDITION, 2017.

SM : STANDARD METHODS FOR THE EXAMINATION OF WATER AND WASTEWATER, APHA, AWWA, WEF, 23rd EDITION, 2017.

3.3.2 วิธีการติดตามตรวจสอบระบบนิเวศวิทยาทางน้ำ

1) วิธีการเก็บตัวอย่างนิเวศวิทยาทางน้ำ

การเก็บตัวอย่างนิเวศวิทยาเพื่อวิเคราะห์หาชนิดและปริมาณแพลงก์ตอน จะดำเนินการโดยใช้ถุงลากแพลงก์ตอน (Plankton Net) รูปกรวย เส้นผ่านศูนย์กลางปากถุงประมาณ 30 เซนติเมตร โดยถุงลากแพลงก์ตอน (Plankton Net) สำหรับเก็บแพลงก์ตอนพืช มีขนาดตาถี่ 20 ไมครอน และสำหรับการเก็บแพลงก์ตอนสัตว์ มีขนาดตาถี่ 70 ไมครอน ปลายกรวยมีกระเปาะสำหรับรองรับปริมาณแพลงก์ตอนที่กรองได้ โดยในการเก็บตัวอย่างจะทำการตรวจวัดค่าความโปร่งใสของน้ำ ณ จุดเก็บตัวอย่างก่อน หลังจากนั้นจึงเก็บตัวอย่าง สำหรับการเก็บแพลงก์ตอนพืช จะทำการเก็บตัวอย่างโดยวิธีตักกรอง ปริมาตรน้ำ 20-50 ลิตร ที่ระดับความลึกจากผิวน้ำ 1 เมตร หรือระดับความลึกที่แสงส่องถึง (Secchi depth) และสำหรับการเก็บแพลงก์ตอนสัตว์ จะทำการเก็บตัวอย่างโดยวิธีตักกรอง หรือเก็บตัวอย่างโดยวิธีลากในแนวตั้ง ตั้งแต่ระดับพื้นท้องน้ำถึงผิวน้ำ ตัวอย่างแพลงก์ตอนที่กรองได้นำไปใส่ขวดที่บรรจุ Formaldehyde ความเข้มข้น 38 - 40% ปริมาตร 10 มิลลิลิตร โดยเติมน้ำตัวอย่างลงในขวดเก็บตัวอย่างให้ได้ 200 มิลลิลิตร เขย่าเบาๆ ให้เข้ากัน แช่เย็นที่อุณหภูมิต่ำกว่า 6 องศาเซลเซียส และส่งห้องปฏิบัติการวิเคราะห์ โดยเป็นไปตามวิธีมาตรฐานใน Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater ซึ่ง APHA, AWWA และ WEF ร่วมกันกำหนดไว้ใน 23rd Edition, 2017

สัตว์หน้าดิน (Benthos) สำหรับการวิเคราะห์ชนิดและความหนาแน่นของสัตว์หน้าดินจะทำการโดยแยกจากตัวอย่างดินตะกอนที่เก็บจากพื้นดินใต้น้ำด้วยเครื่องมือ Petersen Dredge เก็บตัวอย่างที่ผิวหน้าดิน ซึ่งมีวิธีคัดแยกโดยนำตัวอย่างดินที่ตักได้มาร่อนด้วยตะแกรงมาตรฐานเบอร์ 35 (ขนาดช่อง 0.500 มิลลิเมตร) ซึ่งขนาดของตะแกรงดังกล่าวเป็นขนาดที่สามารถแยกชนิดและความหนาแน่นของสัตว์หน้าดินขนาดเล็ก (Microfauna) ที่มีขนาดตั้งแต่ 0.5-1.0 มิลลิเมตรได้ รักษาสภาพตัวอย่างโดยใส่สารละลายฟอร์มาลินเข้มข้น ให้มีความเข้มข้นของสารละลายฟอร์มาลินในตัวอย่างดิน ประมาณร้อยละ 10 ปิดปากถุงซิปล็อคให้สนิท ก่อนส่งตัวอย่างมาวิเคราะห์เพื่อแยกชนิดและความหนาแน่นของสัตว์หน้าดิน โดยเป็นไปตามวิธีมาตรฐานใน Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater ซึ่ง APHA, AWWA และ WEF ร่วมกันกำหนดไว้ใน 23rd Edition, 2017

2) วิธีรักษาสภาพตัวอย่างนิเวศวิทยาทางน้ำ

ตัวอย่างแพลงก์ตอน และสัตว์หน้าดินที่เก็บมีการรักษาสภาพตามวิธีมาตรฐานใน Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater ซึ่ง APHA, AWWA และ WEF ร่วมกันกำหนดไว้ใน 23rd Edition, 2017 ดังรายละเอียดในตารางที่ 3-3 แช่ตัวอย่างทั้งหมดในกล่องน้ำแข็งที่อุณหภูมิประมาณ 4 องศาเซลเซียส พร้อมบันทึกข้อมูลในใบกำกับตัวอย่าง (Chain of Custody) เพื่อส่งไปวิเคราะห์ทันทีที่ห้องปฏิบัติการของบริษัท ยูไนเต็ด แอนาไลซิส แอนด์ เอ็นจีเนียริ่ง คอนซัลแตนท์ จำกัด

ตารางที่ 3-3 ภาชนะบรรจุ วิธีรักษา และวิธีตรวจวิเคราะห์คุณภาพนิเวศวิทยาทางน้ำ

ดัชนี	ภาชนะ	วิธีรักษาสภาพตัวอย่าง	วิธีตรวจวิเคราะห์
1. แพลงก์ตอนพืช	G	Added 10 mL Conc. Formalin, Refrigerated	Identification by Microscopic Technique
2. แพลงก์ตอนสัตว์	G	Added 10 mL Conc. Formalin, Refrigerated	Identification by Microscopic Technique
3. สัตว์หน้าดิน	PE Zip	Added Formalin, Refrigerated	Identification by Microscopic Technique

หมายเหตุ : G หมายถึง ภาชนะบรรจุแก้ว, Polyethylene zipper bag (PE zip) หมายถึง ถุงพลาสติกซิปล็อคที่ปิดสนิท

3) วิธีการประเมินผลการวิเคราะห์ทรัพยากรชีวภาพแหล่งน้ำ

การวิเคราะห์ตัวอย่างแพลงก์ตอนและสัตว์หน้าดิน ใช้การจำแนกด้วยกล้องจุลทรรศน์ เพื่อจำแนกชนิดและตรวจนับความชุกชุมของแพลงก์ตอนพืชและแพลงก์ตอนสัตว์ โดยดำเนินการตามวิธีมาตรฐานใน Standard Methods for the Examination of Water and Wastewater, 23rd Edition, 2017 by APHA, AWWA and WEF เมื่อทำการจำแนกชนิด ความชุกชุมของแพลงก์ตอนและความหนาแน่นของสัตว์หน้าดินในแต่ละจุดที่ทำการเก็บตัวอย่างแล้ว จะนำจำนวนและชนิดของแพลงก์ตอนและสัตว์หน้าดินมาประเมินสภาพของแหล่งน้ำ โดยพิจารณาจากดัชนีความหลากหลายของแพลงก์ตอนที่พบ ซึ่งจะมีดัชนีที่ใช้ในการพิจารณาประกอบด้วย จำนวนชนิด (Sum of Species, S) ดัชนีความหลากหลายของชนิด (Diversity Index, H) และดัชนีความสม่ำเสมอ (Evenness Index, J) ตามวิธีของ Shannon-Weiner โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- จำนวนชนิด (Sum of Species, S) จัดเป็นดัชนีที่ง่ายที่สุดในการบอกความหลากหลายของจำนวนและชนิดของแพลงก์ตอนในแหล่งน้ำ โดยหาค่าได้จากผลรวมของชนิดแพลงก์ตอนที่พบในแต่ละสถานี
- ดัชนีความหลากหลายของแพลงก์ตอน (Diversity Index, H) ดัชนีที่มีค่าเปลี่ยนแปลงตามจำนวนชนิดที่พบรวมทั้งปริมาณของแต่ละชนิด ซึ่งถ้าในแหล่งน้ำใดมีจำนวนชนิดที่พบสูง และมีปริมาณในแต่ละชนิดใกล้เคียงกัน ก็จะทำให้ค่าดัชนีความหลากหลายที่คำนวณได้มีค่าสูง โดยดัชนีความหลากหลายสามารถคำนวณได้จากสมการดังนี้

$$H = -\sum_{i=1}^k P_i (\ln P_i)$$

k = ดัชนีความหลากหลายทางชนิด
 P_i = สัดส่วนของสิ่งมีชีวิตที่ i ต่อจำนวนสิ่งมีชีวิตทั้งหมดของประชากร
 k = จำนวนชนิดของสิ่งมีชีวิตที่พบทั้งหมดในประชากร

สำหรับเกณฑ์ในการพิจารณาค่าดัชนีความหลากหลายนั้น อ้างอิงตามข้อเสนอแนะของ Shannon and Weaver (1963) และ Wilhm and Dorris (1968) ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณาค่าดัชนีความหลากหลายไว้ดังนี้

- $H < 1.0$ หมายถึง คุณภาพน้ำต่ำ ไม่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตในน้ำ
 $H = 1.0-3.0$ หมายถึง คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ สิ่งมีชีวิตในน้ำสามารถอาศัยอยู่ได้
 $H > 3.0$ หมายถึง คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีถึงดีมาก เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตในน้ำ

- ดัชนีความสม่ำเสมอของแพลงก์ตอนและสัตว์หน้าดิน (Evenness Index, J) เป็นค่าที่บอกถึงการแพร่กระจายของแพลงก์ตอนหรือสัตว์หน้าดินในแต่ละจุดสำรวจ และครั้งที่สำรวจ ซึ่งถ้ามีค่าที่สูงใกล้เคียงหรือเท่ากับ 1 แสดงว่าที่จุดสำรวจนั้นๆ ประกอบด้วยแพลงก์ตอนหรือสัตว์หน้าดินชนิดต่างๆ ที่มีปริมาณใกล้เคียงกันและมีการกระจายที่เหมือนกัน แสดงว่าจุดที่การสำรวจนั้นมีจำนวนสิ่งมีชีวิตที่ใกล้เคียงและมีการกระจายสม่ำเสมอ สามารถคำนวณได้จากสมการ

$$J = \frac{H}{\ln S}$$

J = ดัชนีความสม่ำเสมอ
 H = ดัชนีความหลากหลายทางชนิด
 S = จำนวนของแพลงก์ตอนหรือสัตว์หน้าดินที่พบ

3.4 ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน

การติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดินในเดือนมิถุนายน 2565 จำนวน 2 จุด ดังนี้

- 1) คลองบางพูด (Wx1)
- 2) ทะเลสาบเมืองทองธานี (Wx2)

ได้ดำเนินการเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565 ประกอบด้วยการติดตามตรวจสอบความลึก อุณหภูมิ น้ำ ความโปร่งแสง ความเค็ม ค่าความนำไฟฟ้า ความเร็วกระแส น้ำ ความเป็นกรด-ด่าง ออกซิเจนละลายน้ำ ความสกปรกในรูปความต้องการใช้ออกซิเจนสำหรับย่อยสลายสารอินทรีย์ ของแข็งแขวนลอย น้ำมันและไขมัน แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม ตะกั่ว แคดเมียม และเหล็กทั้งหมด โดยสรุปได้ตั้งตารางที่ 3-4 และรูปที่ 3-3 ถึงรูปที่ 3-14 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) คลองบางพูด (Wx1) พบว่า ความสกปรกในรูปความต้องการใช้ออกซิเจนสำหรับย่อยสลายสารอินทรีย์ (BOD) มีค่าเท่ากับ 57.0 มิลลิกรัม/ ลิตร ปริมาณออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) มีค่าเท่ากับ 0.5 มิลลิกรัม/ ลิตร ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด มีค่ามากกว่า 160,000 เอ็มพีเอ็น/ 100 มิลลิลิตร และแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์มมีค่ามากกว่า 160,000 เอ็มพีเอ็น/ 100 มิลลิลิตร

สำหรับความเป็นกรด-ด่าง มีค่าเท่ากับ 7.2 (อยู่ในช่วง 5.0-9.0) และตะกั่ว และแคดเมียม มีค่าต่ำกว่าขีดจำกัดต่ำสุดของการตรวจสอบส่วนดัชนีอื่นๆ มาตรฐานยังไม่ได้กำหนดค่าไว้เพื่อควบคุม

ดังนั้น บริเวณคลองบางพูด มีคุณภาพน้ำอยู่ในมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินประเภทที่ 5 เนื่องจากมีค่าความสกปรกในรูปความต้องการใช้ออกซิเจนสำหรับย่อยสลายสารอินทรีย์ (BOD) มากกว่า 4.0 มิลลิกรัม/ ลิตร และปริมาณออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) น้อยกว่า 2.0 มิลลิกรัม/ ลิตร ซึ่งได้รับปริมาณน้ำทิ้งจากแหล่งที่พักอาศัยในชุมชนเมือง จึงจัดเป็นแหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อการคมนาคมเท่านั้น

2) ทะเลสาบเมืองทองธานี (Wx2) พบว่า ความสกปรกในรูปความต้องการใช้ออกซิเจนสำหรับย่อยสลายสารอินทรีย์ (BOD) มีค่าเท่ากับ 1.1 มิลลิกรัม/ ลิตร ปริมาณออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) มีค่าเท่ากับ 6.9 มิลลิกรัม/ ลิตร ปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด มีค่าเท่ากับ 790 เอ็มพีเอ็น/ 100 มิลลิลิตร และแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์มมีค่าเท่ากับ 130 เอ็มพีเอ็น/ 100 มิลลิลิตร

สำหรับความเป็นกรด-ด่าง มีค่าเท่ากับ 8.3 (อยู่ในช่วง 5.0-9.0) และตะกั่ว และแคดเมียม มีค่าต่ำกว่าขีดจำกัดต่ำสุดของการตรวจสอบส่วนดัชนีอื่นๆ มาตรฐานยังไม่ได้กำหนดค่าไว้เพื่อควบคุม

ดังนั้น บริเวณทะเลสาบเมืองทองธานี มีคุณภาพน้ำอยู่ในมาตรฐานคุณภาพน้ำผิวดินประเภทที่ 3 เนื่องจากมีค่าความสกปรกในรูปความต้องการใช้ออกซิเจนสำหรับย่อยสลายสารอินทรีย์ (BOD) ไม่เกินกว่า 2.0 มิลลิกรัม/ ลิตร ปริมาณออกซิเจนละลายในน้ำ (DO) ไม่น้อยกว่า 4.0 มิลลิกรัม/ ลิตร จัดว่าเป็นแหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทิ้งจากกิจกรรมบางประเภทและสามารถเป็นประโยชน์เพื่อการอุปโภคและบริโภคโดยต้องผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติและผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน และใช้ในการเกษตร

ตารางที่ 3-4 ผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

ดัชนีที่ติดตามตรวจสอบ	หน่วย	คลองบางพูด (Wx1) (พิกัด UTM : 47P 666823 1538025)	ทะเลสาบเมืองทองธานี (Wx2) (พิกัด UTM : 47P 666599 1539493)	มาตรฐาน ^{1/}		
				คุณภาพน้ำ ในแหล่งน้ำ ประเภทที่ 3	คุณภาพน้ำ ในแหล่งน้ำ ประเภทที่ 4	คุณภาพน้ำ ในแหล่งน้ำ ประเภทที่ 5
1. ความเป็นกรด-ด่าง	-	7.2	8.3	5.0-9.0	5.0-9.0	-
2. ค่าความนำไฟฟ้า	µmho/cm	786	550	-	-	-
3. อุณหภูมิน้ำ	°C	31	31	ธ'	ธ'	-
4. ความลึก	m	0.3	22.0	-	-	-
5. ออกซิเจนละลายน้ำ	mg/L	0.5	6.9	ไม่น้อยกว่า 4.0	ไม่น้อยกว่า 2.0	-
6. ความเค็ม	ppt	0.4	0.3	-	-	-
7. ความโปร่งแสง	m	0.2	1.5	-	-	-
8. ความเร็วกระแสน้ำ	m/s	0.049	0	-	-	-
9. ความสกปรกในรูปความต้องการใช้ออกซิเจนสำหรับย่อยสลายสารอินทรีย์	mg/L	57.0	1.1	ไม่เกินกว่า 2.0	ไม่เกินกว่า 4.0	-
10. ของแข็งแขวนลอย	mg/L	28.4	7.1	-	-	-
11. น้ำมันและไขมัน	mg/L	<3	<3	-	-	-
12. แคดเมียม	mg/L Cd	<0.002	<0.002	0.005 ^{2/}	0.005 ^{2/}	-
				0.05 ^{3/}	0.05 ^{3/}	
13. เหล็กทั้งหมด	mg/L Fe	0.274	0.165	-	-	-
14. ตะกั่ว	mg/L Pb	<0.003	<0.003	0.05	0.05	-
15. แบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม	MPN/100 mL	>160,000	130	4,000	-	-
16. แบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด	MPN/100 mL	>160,000	790	20,000	-	-

หมายเหตุ :

^{1/}

ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่องกำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน

•

คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำประเภทที่ 3 ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทั้งจากกิจกรรมบางประเภทและสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ (ก) การอุปโภคบริโภคโดยตรงผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำทั่วไปก่อน (ข) การเกษตร

•

คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำประเภทที่ 4 ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทั้งจากกิจกรรมบางประเภทและสามารถเป็นประโยชน์เพื่อ (ก) การอุปโภคบริโภคโดยตรงผ่านการฆ่าเชื้อโรคตามปกติ และผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพน้ำเป็นพิเศษก่อน (ข) การอุตสาหกรรม

•

คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำประเภทที่ 5 ได้แก่ แหล่งน้ำที่ได้รับน้ำทั้งจากกิจกรรมบางประเภท และสามารถเป็นประโยชน์เพื่อเพื่อการคมนาคม (มาตรฐานไม่ได้กำหนดค่าไว้ โดยมีมาตรฐานต่ำกว่าคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำประเภทที่ 4)

ธ'

อุณหภูมิของน้ำจะต้องไม่สูงกว่าอุณหภูมิตามธรรมชาติเกิน 3 องศาเซลเซียส

^{2/}

น้ำที่มีความกระด้างในรูปของ CaCO₃ ไม่เกินกว่า 100 มิลลิกรัมต่อลิตร

^{3/}

น้ำที่มีความกระด้างในรูปของ CaCO₃ เกินกว่า 100 มิลลิกรัมต่อลิตร

-

ไม่ได้กำหนดค่า

ชื่อผู้เก็บตัวอย่าง

:

นายมานิตย์ ปานโชติ

ชื่อผู้บันทึก

:

นายมานิตย์ ปานโชติ

ชื่อผู้ควบคุม/ ตรวจสอบ

:

นางปิยะพัชร์ สุทมนัสวงษ์

ชื่อบริษัทผู้ตรวจวัดและวิเคราะห์ตัวอย่าง

:

บริษัท ยูไนเต็ต แอนนาลิสต์ แอนด์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด

ชื่อผู้วิเคราะห์

:

นางสาวอมรรัตน์ พุทธาสี

เลขที่ทะเบียนผู้วิเคราะห์

:

ว-145-จ-4672

เบอร์โทรศัพท์

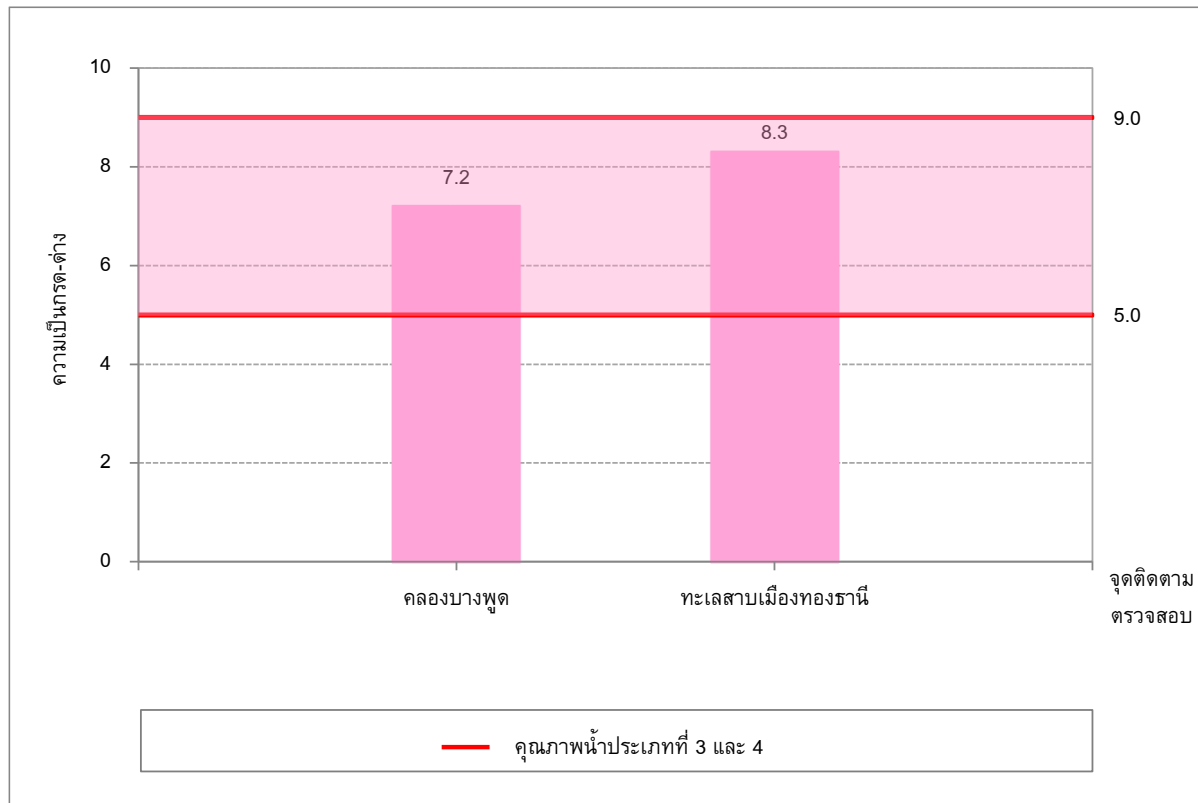
:

0 2763 2828

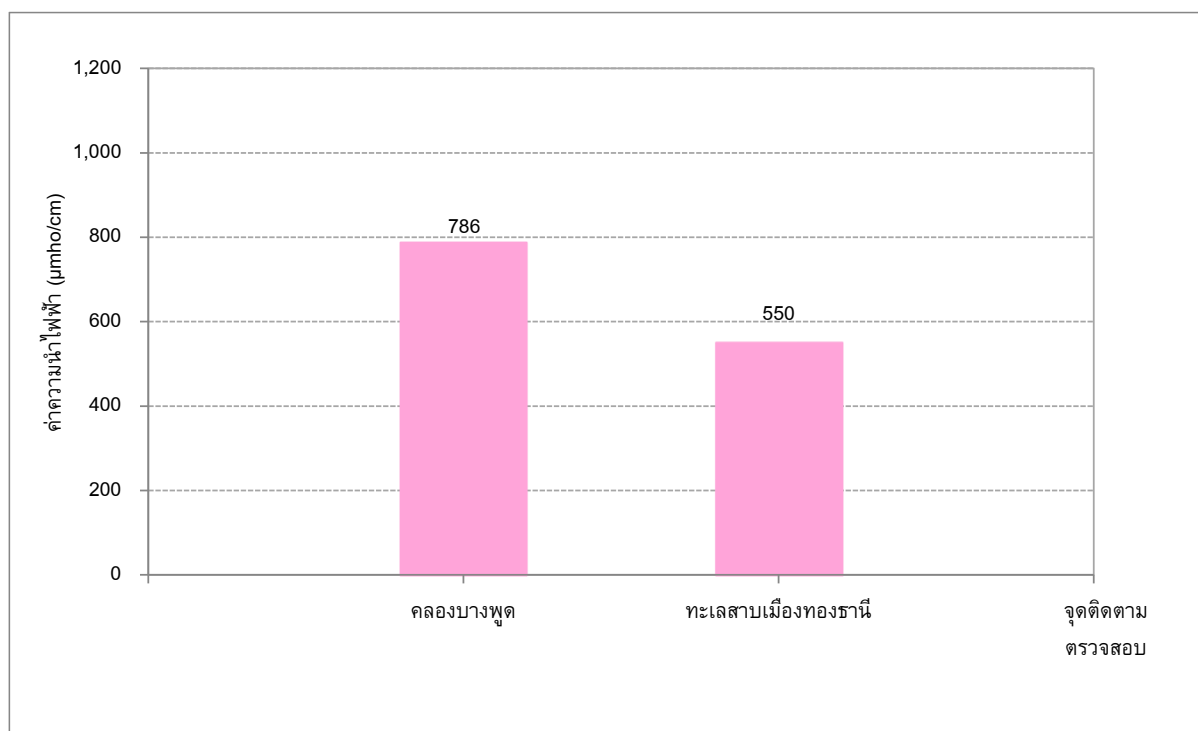
บริษัท ยูไนเต็ต แอนนาลิสต์ แอนด์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด

ห้องปฏิบัติการทดสอบมาตรฐาน ISO/IEC 17025:2017 by TISI and DSS

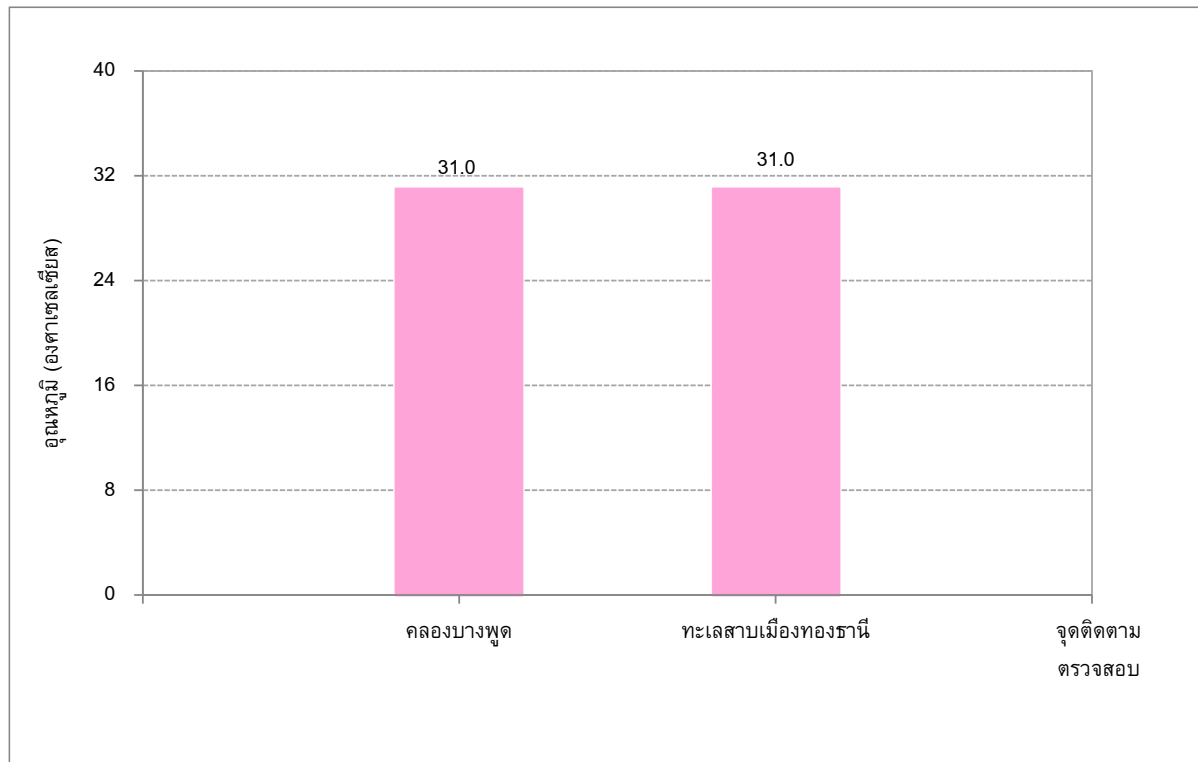
ได้รับการรับรอง ISO 9001:2015 และ ISO 14001:2015 จากสถาบันมาตรฐานอังกฤษ

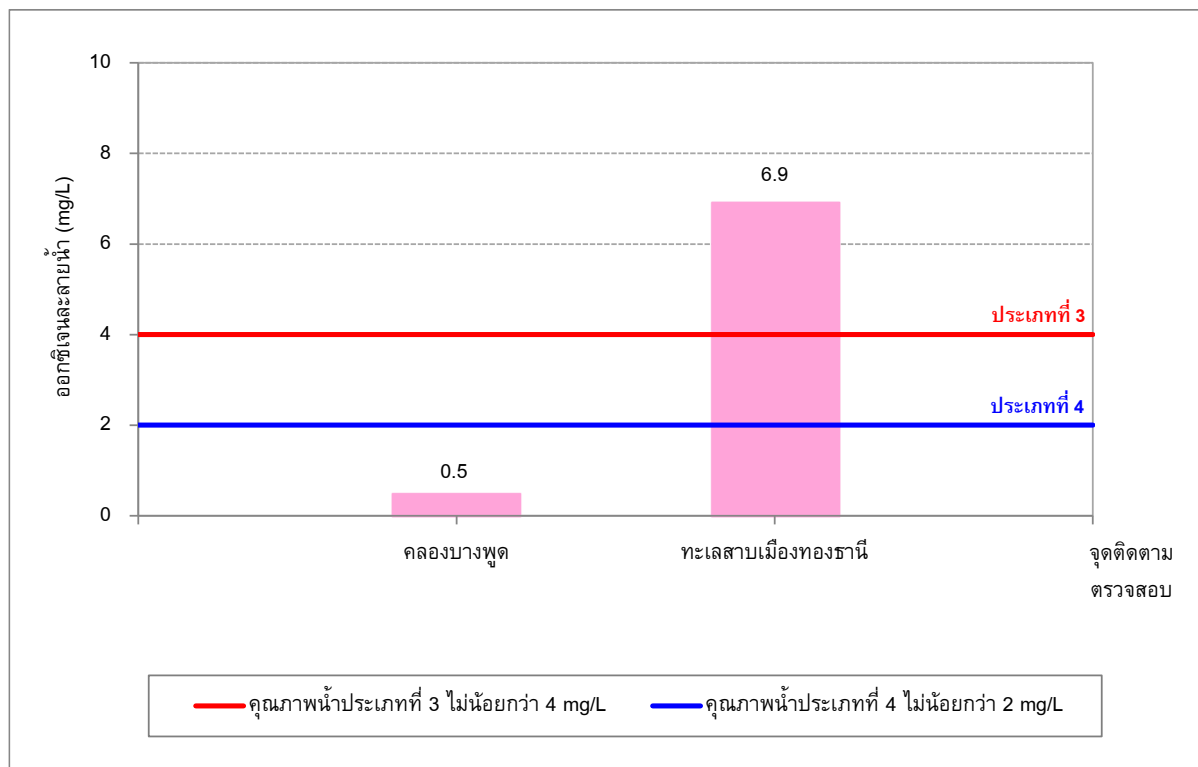
รูปที่ 3-3 ผลการติดตามตรวจสอบความเป็นกรด-ด่าง
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

รูปที่ 3-4 ผลการติดตามตรวจสอบค่าความนำไฟฟ้า
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

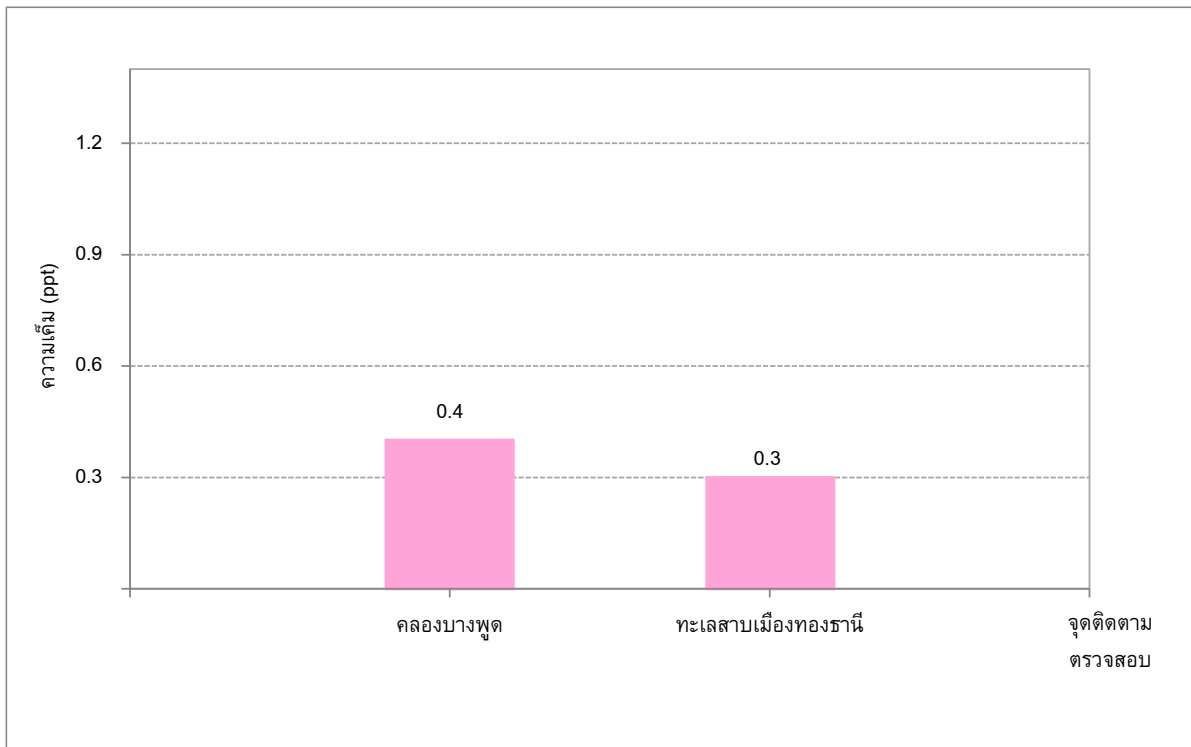

รูปที่ 3-5 ผลการติดตามตรวจสอบอุณหภูมิ
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

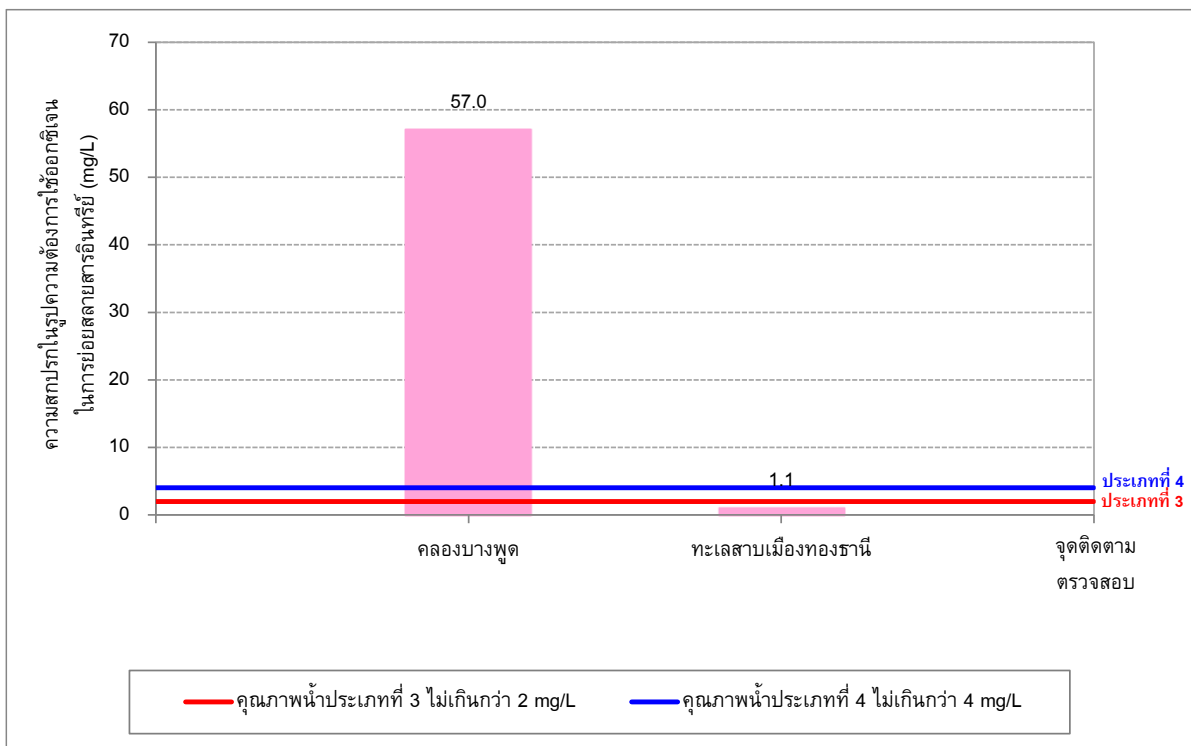

รูปที่ 3-6 ผลการติดตามตรวจสอบปริมาณออกซิเจนละลายน้ำ
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

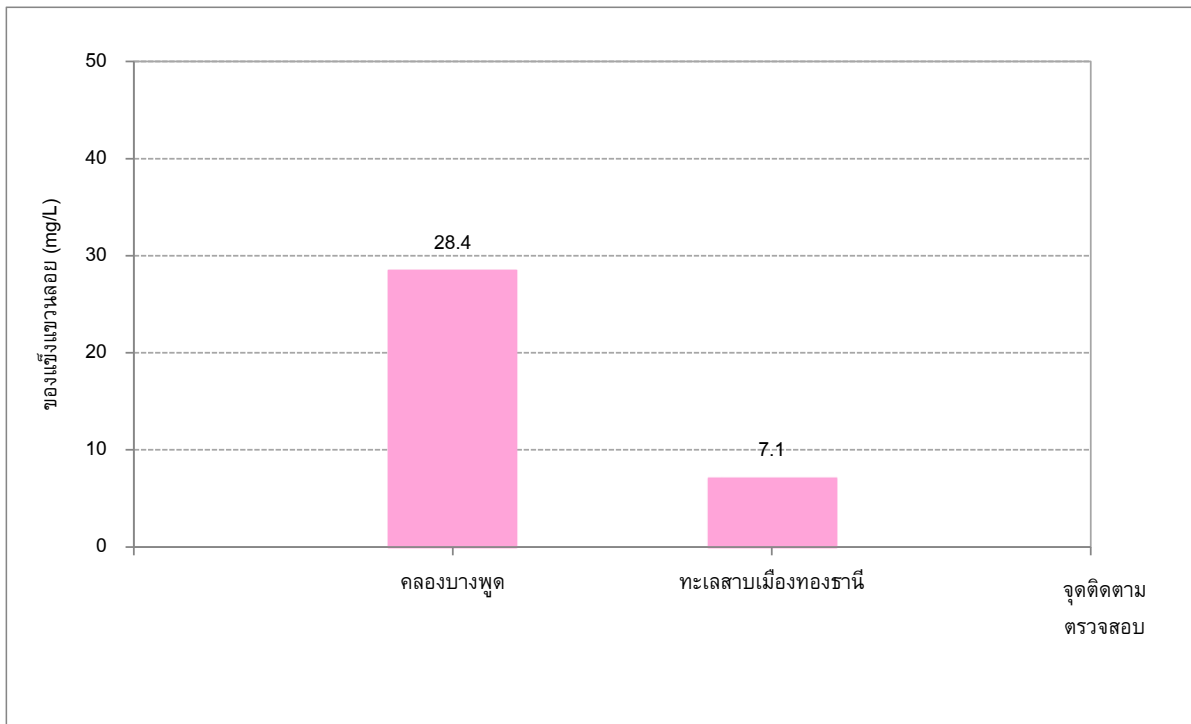

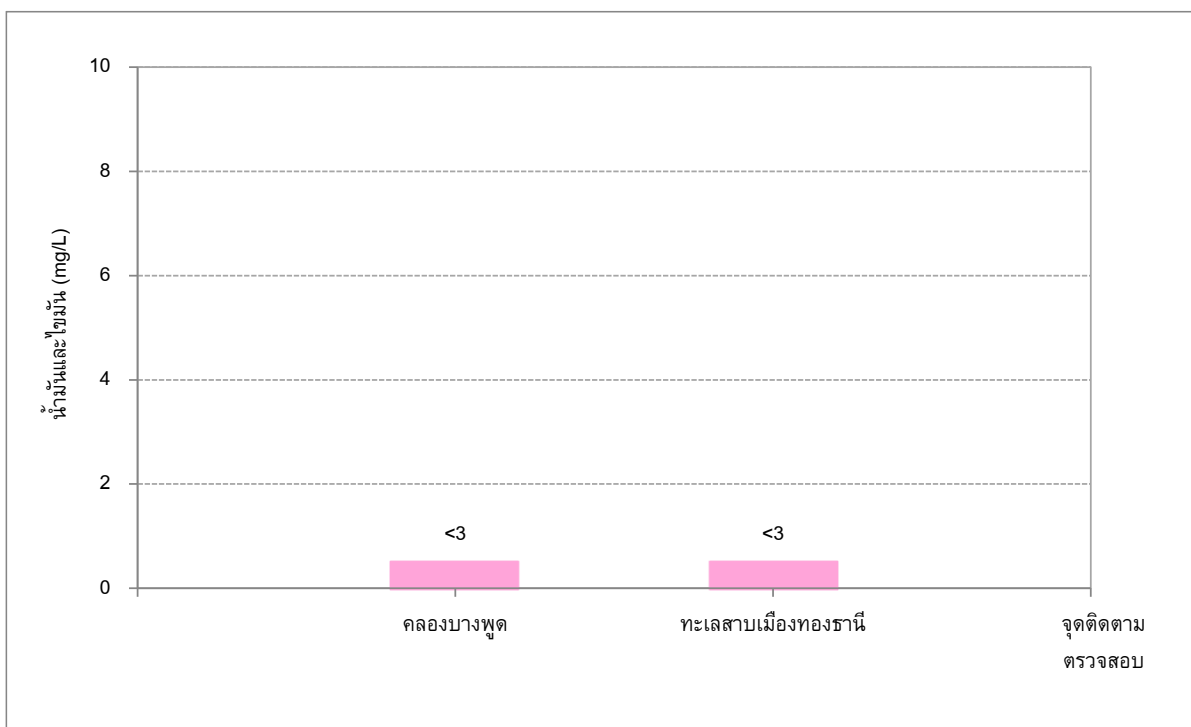
รูปที่ 3-7 ผลการติดตามตรวจสอบความเค็ม
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

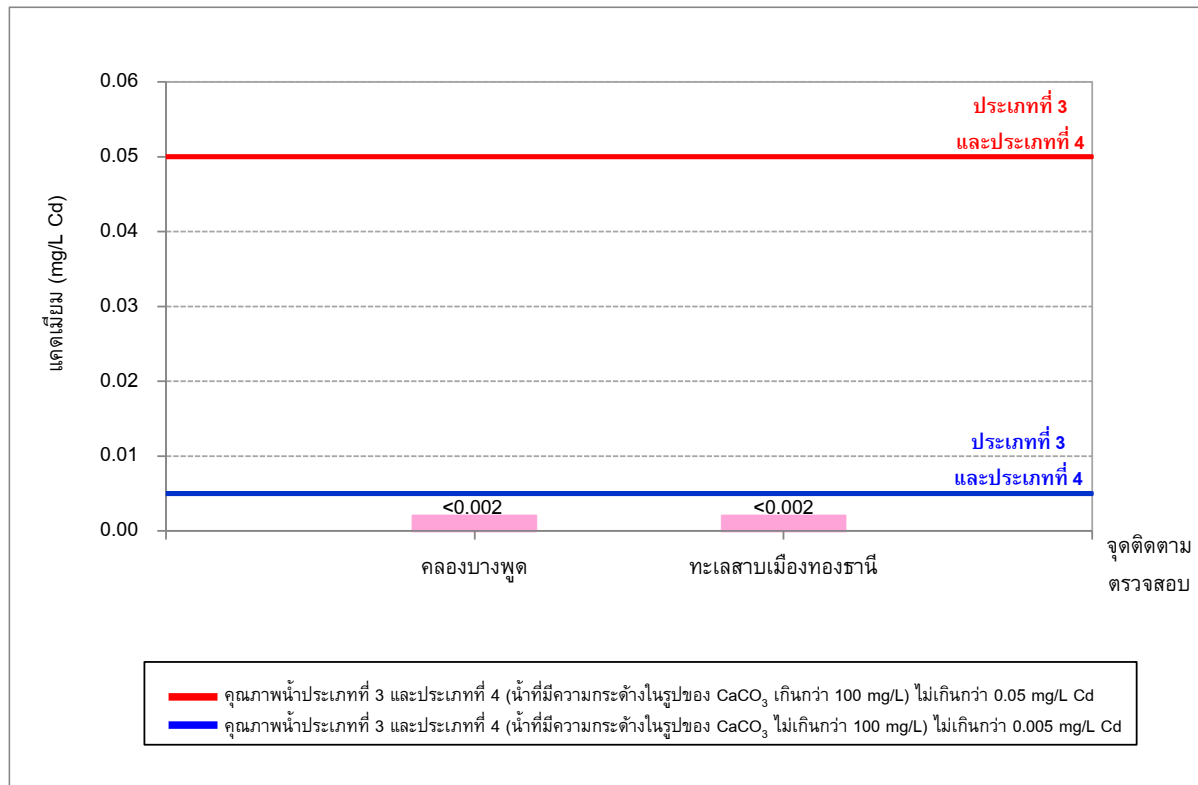
รูปที่ 3-8 ผลการติดตามตรวจสอบความสกปรกในรูปความต้องการใช้ออกซิเจน
ในการย่อยสลายสารอินทรีย์ เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

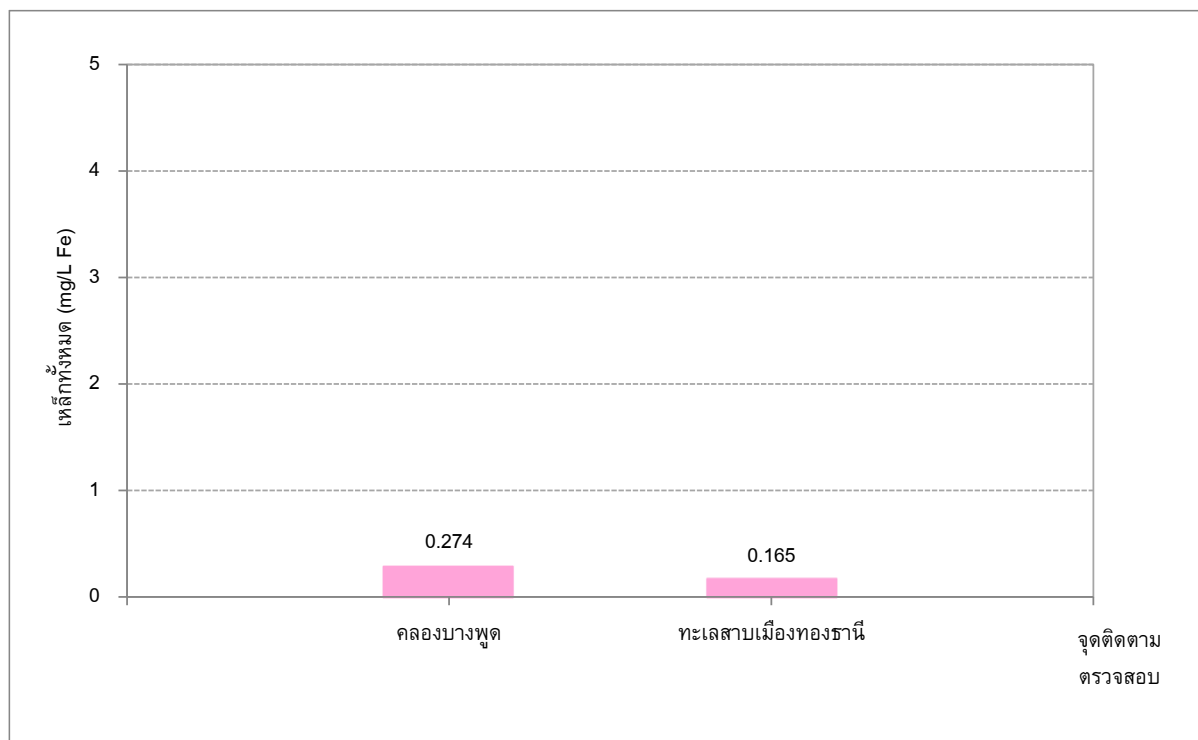
รูปที่ 3-9 ผลการติดตามตรวจสอบปริมาณของแข็งแขวนลอย
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

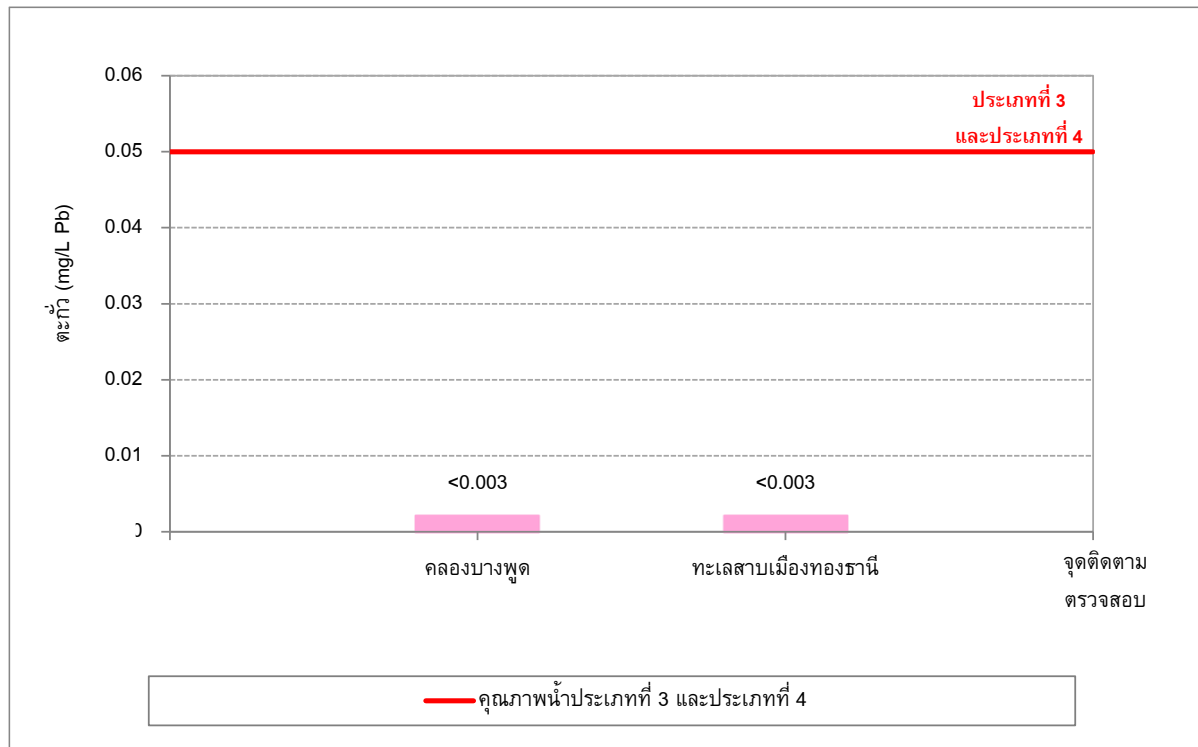
รูปที่ 3-10 ผลการติดตามตรวจสอบปริมาณน้ำมันและไขมัน
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

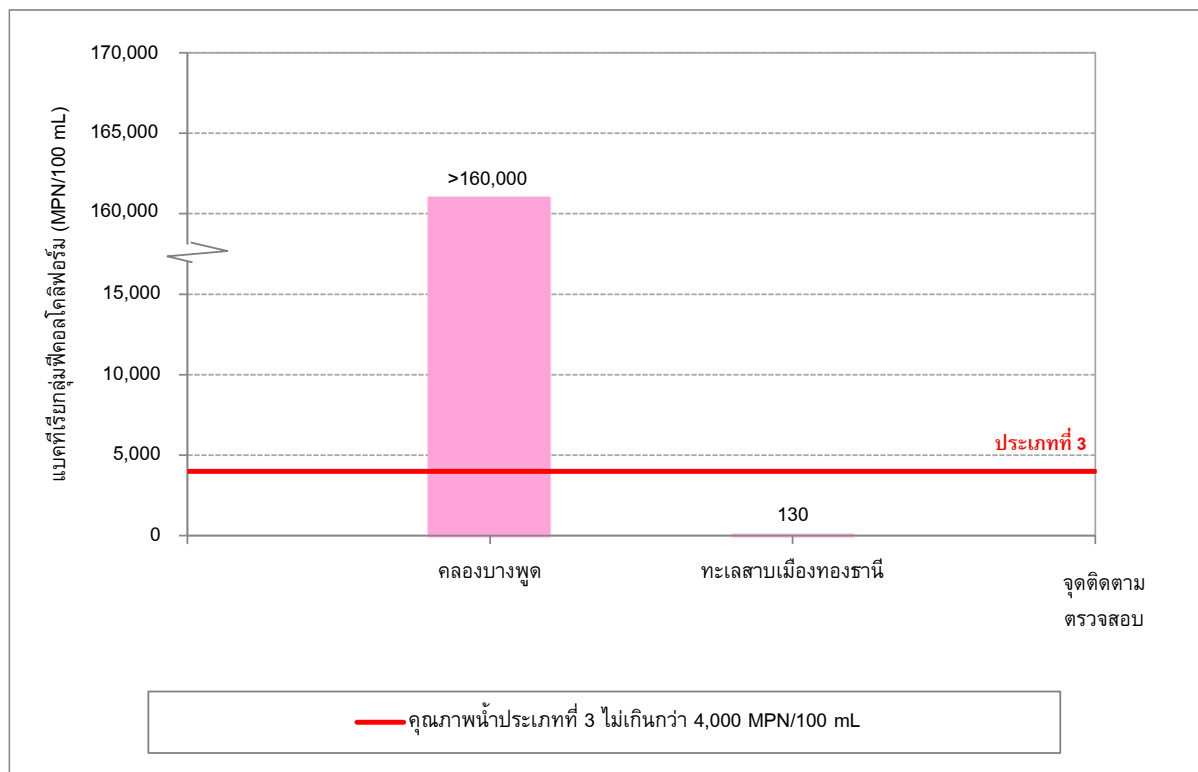
รูปที่ 3-11 ผลการติดตามตรวจสอบปริมาณแคดเมียม
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

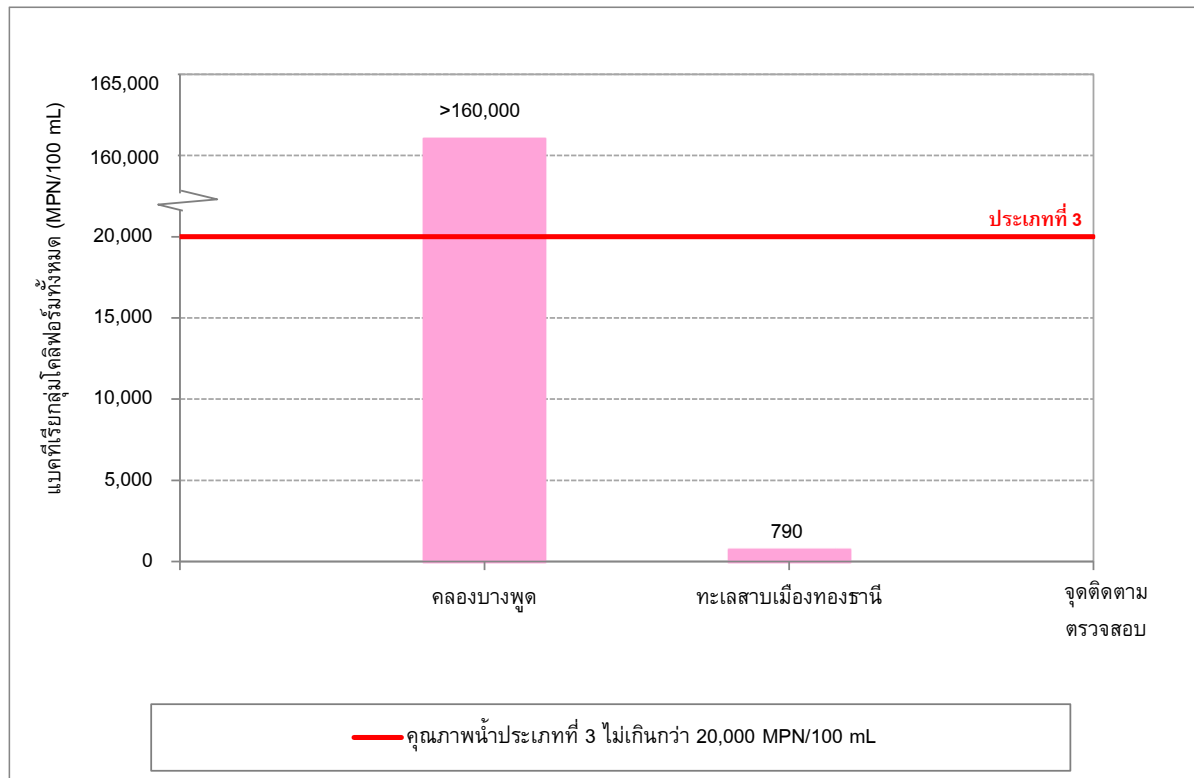
รูปที่ 3-12 ผลการติดตามตรวจสอบปริมาณเหล็กทั้งหมด
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

รูปที่ 3-13 ผลการติดตามตรวจสอบปริมาณตะกั่ว
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

รูปที่ 3-14 ผลการติดตามตรวจสอบปริมาณแบคทีเรียกลุ่มฟีคอลโคลิฟอร์ม
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

รูปที่ 3-15 ผลการติดตามตรวจสอบปริมาณแบคทีเรียกลุ่มโคลิฟอร์มทั้งหมด
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

3.5 ผลการติดตามตรวจสอบระบบนิเวศวิทยาทางน้ำ

การติดตามตรวจสอบระบบนิเวศวิทยาทางน้ำ จำนวน 1 จุด คือ คลองบางพูด ได้ดำเนินการเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565 ประกอบด้วยการติดตามตรวจสอบชนิดและความชุกชุมของแพลงก์ตอนพืชและแพลงก์ตอนสัตว์ ความหนาแน่นของสัตว์หน้าดิน และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยสรุปได้ดังตารางที่ 3-5 ถึงตารางที่ 3-7 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.5.1 ชนิด ความชุกชุมของแพลงก์ตอนพืช และความหลากหลายทางชีวภาพ

จากผลการติดตามตรวจสอบเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565 ดังตารางที่ 3-5 ถึงตารางที่ 3-6 พบว่า คลองบางพูด พบจำนวนแพลงก์ตอนพืช 23 ชนิด โดยความชุกชุมของแพลงก์ตอนพืชที่พบมีทั้งหมด 11,436,757 หน่วยต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งจัดอยู่ในดิวิชั่น Cyanophyta (สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน) Chlorophyta (สาหร่ายสีเขียว) และ Chromophyta (ไดอะตอม) พบดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพ (H) เท่ากับ 1.16 และมีดัชนีความสม่ำเสมอ (J) เท่ากับ 0.37 โดยชนิดที่พบมากที่สุด คือ *Oscillatoria* spp.+ ในดิวิชั่น Cyanophyta (สาหร่ายสีเขียวแกมน้ำเงิน) จำนวน 7,768,508 หน่วยต่อลูกบาศก์เมตร

สำหรับค่าดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพ (H) เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพของ Wilhm and Dorris (1987) ที่กำหนดให้แหล่งน้ำที่มีคุณสมบัติเหมาะสมต่อการอาศัยของแพลงก์ตอนพืช พบว่าคลองบางพูด มีค่าดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพ (H) อยู่ในช่วง $1.0 \leq H \leq 3.0$ จัดว่าเป็นแหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ สิ่งมีชีวิตในน้ำสามารถอาศัยอยู่ได้

3.5.2 ชนิต ความชุกชุมของแพลงก์ตอนสัตว์ และความหลากหลายทางชีวภาพ

จากผลการติดตามตรวจสอบเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565 ดังตารางที่ 3-6 ถึงตารางที่ 3-8 พบว่า คลองบางพูดพบจำนวนแพลงก์ตอนสัตว์ 6 ชนิต โดยความชุกชุมของแพลงก์ตอนสัตว์ที่พบมีทั้งหมด 17,011 หน่วยต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งจัดอยู่ในไฟลัม Protozoa, Rotifera และ Arthropoda พบดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพ (H) เท่ากับ 1.09 และมีดัชนีความสม่ำเสมอ (J) เท่ากับ 0.61 โดยชนิดที่พบมากที่สุด คือ *Rotaria* sp. ในไฟลัม Rotifera จำนวน 11,620 หน่วยต่อลูกบาศก์เมตร

สำหรับค่าดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพ (H) เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพของ Wilhm and Dorris (1978) ที่กำหนดให้แหล่งน้ำที่มีคุณสมบัติเหมาะสมต่อการอาศัยของแพลงก์ตอนสัตว์ พบว่าคลองบางพูด มีค่าดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพ (H) อยู่ในช่วง $1.0 \leq H \leq 3.0$ จัดว่าเป็นแหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ สิ่งมีชีวิตในน้ำสามารถอาศัยอยู่ได้

3.5.3 ความหนาแน่นของสัตว์หน้าดิน และความหลากหลายทางชีวภาพ

จากผลการติดตามตรวจสอบเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565 ดังตารางที่ 3-7 ถึงตารางที่ 3-8 พบว่า คลองบางพูดพบจำนวนสัตว์หน้าดิน 1 ชนิด โดยพบความหนาแน่นทั้งหมด 14 ตัวต่อตารางเมตร ซึ่งจัดอยู่ในไฟลัม Arthropoda มีค่าดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพ (H) เท่ากับ 0 โดยชนิดที่พบ คือ Ostracod ในไฟลัม Arthropoda จำนวน 14 ตัวต่อตารางเมตร

สำหรับค่าดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพ (H) เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพของ Wilhm and Dorris (1978) พบว่า คลองบางพูด มีค่าดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพ (H) น้อยกว่า 1.0 ซึ่งจัดว่าเป็นแหล่งน้ำที่มีคุณภาพน้ำต่ำ ไม่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตในน้ำ

ชนิดของแพลงก์ตอน	หน่วย	ผลการติดตามตรวจสอบ
		คลองบางพูด
		7 มิถุนายน 2565
Phytoplankton (แพลงก์ตอนพืช) <u>Division Cyanophyta</u> Class Cyanophyceae Family Chroococcaceae <i>Merismopedia</i> spp. ⁺⁺ <i>Microcystis aeruginosa</i> ⁺⁺ Family Oscillatoriaceae <i>Oscillatoria</i> spp. ⁺	หน่วย/ลูกบาศก์เมตร	 29,993 60,750 7,768,508
<u>Division Chlorophyta</u> Class Chlorophyceae Family Chlamydomonadaceae <i>Pandorina morum</i> ⁺⁺ Family Spondylomoraceae <i>Spondylomorum quarternarium</i> ⁺⁺ Family Hydrodictyaceae <i>Pediastrum</i> spp. ⁺⁺ Family Coelastraceae <i>Coelastrum</i> spp. ⁺⁺ Family Scenedesmaceae <i>Actinastrum</i> spp. ⁺⁺ <i>Crucigenia</i> spp. ⁺⁺ <i>Scenedesmus</i> spp. ⁺⁺ Family Desmidiaceae <i>Closterium</i> spp. <i>Staurastrum</i> spp. Class Euglenophyceae Family Euglenaceae <i>Euglena</i> spp. <i>Phacus</i> spp. <i>Strombomonas</i> spp.	หน่วย/ลูกบาศก์เมตร	 70,493 38,250 400,500 4,500 6,750 4,500 19,508 219,758 38,993 1,927,508 613,508 9,743
<u>Division Chromophyta</u> Class Bacillariophyceae Family Thalassiosiraceae <i>Cyclotella</i> spp. Family Aulacoseiraceae <i>Aulacoseira granulata</i> ⁺ Family Coscinodiscaceae <i>Coscinodiscus</i> spp.	หน่วย/ลูกบาศก์เมตร	 38,993 4,500 6,750

ตารางที่ 3-5 (ต่อ) ผลการติดตามตรวจสอบชนิดและความชุกชุมของแพลงก์ตอนพืช
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

ชนิดของแพลงก์ตอน	หน่วย	ผลการติดตามตรวจสอบ
		คลองบางพูด
		7 มิถุนายน 2565
Division Chromophyta (ต่อ)	หน่วย/ลูกบาศก์เมตร	
Class Bacillariophyceae (ต่อ)		
Family Fragilariaceae		
<i>Synedra rumpens</i>		29,993
<i>S. ulna</i>		10,508
Family Naviculaceae		
<i>Gyrosigma</i> spp.		10,508
<i>Navicula</i> spp.		117,743
Class Chrysophyceae	หน่วย/ลูกบาศก์เมตร	
Fmaily Pleurochloridaceae		
<i>Isthmochloron</i> spp.		4,500
รวมแพลงก์ตอนพืช	หน่วย/ลูกบาศก์เมตร	11,436,757
จำนวนชนิดของแพลงก์ตอนพืช	ชนิด	23

ตารางที่ 3-6 ผลการติดตามตรวจสอบชนิดและความชุกชุมของแพลงก์ตอนสัตว์
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

ชนิดของแพลงก์ตอน	หน่วย	ผลการติดตามตรวจสอบ
		คลองบางพูด
		7 มิถุนายน 2565
Zooplankton (แพลงก์ตอนสัตว์)		
<u>Phylum Protozoa</u>	หน่วย/ลูกบาศก์เมตร	
Class Ciliata		
Family Vorticellidae		
<i>Vorticella</i> sp.		850
Family Parameciidae	หน่วย/ลูกบาศก์เมตร	
<i>Paramecium</i> sp.		2,270
<u>Phylum Rotifera</u>		
Class Monogononta		
Family Synchaetidae	หน่วย/ลูกบาศก์เมตร	
<i>Polyarthra</i> sp.		1,131
Class Digononta		
Family Philodinidae		
<i>Rotaria</i> sp.		11,620
<u>Phylum Arthropoda</u>	หน่วย/ลูกบาศก์เมตร	
Class Crustacea		
Cyclopoid Copepod		570
Family Moiniidae		
<i>Moina</i> sp.		570
รวมแพลงก์ตอนสัตว์	หน่วย/ลูกบาศก์เมตร	17,011
จำนวนชนิดของแพลงก์ตอนสัตว์	ชนิด	6

หมายเหตุ : * เส้นสาย (Filament) ต่อลูกบาศก์เมตร

** โคโลนี (Colony) ต่อลูกบาศก์เมตร

ชื่อผู้เก็บตัวอย่าง : นายมานิตย์ ปานโชติ
ชื่อผู้บันทึก : นายมานิตย์ ปานโชติ
ชื่อผู้ควบคุม/ ตรวจสอบ : นางสาวฉวีวรรณ บุญลา
ชื่อบริษัทผู้ตรวจวัดและวิเคราะห์ตัวอย่าง : บริษัท ยูไนเต็ด แอนนาลิสต์ แอนด์ เอ็นจิเนียริ่ง คอนซัลแตนท์ จำกัด
ชื่อผู้วิเคราะห์ : นางสาวนภาพร ปุระตะโก
เบอร์โทรศัพท์ : 0 2763 2828

ตารางที่ 3-7 ผลการติดตามตรวจสอบชนิดและความหนาแน่นของสัตว์หน้าดิน
เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

ชนิดของสัตว์หน้าดิน	หน่วย	ผลการติดตามตรวจสอบ
		คลองบางพูด
		7 มิถุนายน 2565
Phylum Arthropoda Class Malacostraca Ostracod	ตัว/ตารางเมตร	14
รวมสัตว์หน้าดิน	ตัว/ตารางเมตร	14
จำนวนชนิดของสัตว์หน้าดิน	ชนิด	1

ชื่อผู้เก็บตัวอย่าง : นายมานิตย์ ปานโชติ
 ชื่อผู้บันทึก : นายมานิตย์ ปานโชติ
 ชื่อผู้ควบคุม/ ตรวจสอบ : นางสาวฉวีวรรณ บุญลา
 ชื่อบริษัทผู้ตรวจวัดและวิเคราะห์ตัวอย่าง : บริษัท ยูไนเต็ท แอนนาลิสต์ แอนด์ เอ็นจิเนียริง คอนซัลแตนท์ จำกัด
 ชื่อผู้วิเคราะห์ : นางสาวพัชรี คงชำนาญ
 เบอร์โทรศัพท์ : 0 2763 2828

ตารางที่ 3-8 ผลการประเมินดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพ เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2565

ดัชนี	จุดติดตามตรวจสอบ
	คลองบางพูด
	7 มิถุนายน 2565
แพลงก์ตอนพืช	
ดัชนีจำนวนสิ่งมีชีวิตรวม (S)	23
ดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพ (H)	1.16
ดัชนีค่าความสม่ำเสมอ (J)	0.37
แพลงก์ตอนสัตว์	
ดัชนีจำนวนสิ่งมีชีวิตรวม (S)	6
ดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพ (H)	1.09
ดัชนีค่าความสม่ำเสมอ (J)	0.61
สัตว์หน้าดิน	
ดัชนีจำนวนสิ่งมีชีวิตรวม (S)	1
ดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพ (H)	0
ดัชนีค่าความสม่ำเสมอ (J)	0

หมายเหตุ : ค่าดัชนีความหลากหลายทางชีวภาพ
 $H < 1.0$ คุณภาพน้ำต่ำ ไม่เหมาะสมต่อการอยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตในน้ำ
 $1.0 \leq H \leq 3.0$ คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์พอใช้ สิ่งมีชีวิตในน้ำสามารถอาศัยอยู่ได้
 $H > 3.0$ คุณภาพน้ำอยู่ในเกณฑ์ดีถึงดีมาก เหมาะสมต่อการเจริญเติบโตและดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตในน้ำ